ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง
:ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลหนองควาย อำเภอหางดง
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางทัศพร ขอดแก้ว

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนัน อนุมานราชธน ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกี่ยวกิ่งแก้ว กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฏฐ์ ชพานนท์ กรรมการ

็บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง : ศึกษากรณีตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท กำนันผู้ใหญ่บ้านในการรับเหมาก่อสร้าง รูปแบบการรับเหมาก่อสร้างของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ความ สัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง และศึกษาถึงปัจจัยแวดล้อมที่ เอื้อประโยชน์ต่อการรับเหมาก่อสร้างของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ในการศึกษาวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ บทความ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการของทางราชการ และการสำรวจความคิดเห็นในเชิงคุณภาพ เพื่อ ให้ทราบทัศนคติของประชากรตัวอย่างในตำบลหนองควาย จำนวนทั้งสิ้น 30 ราย จำแนกเป็นกลุ่ม ต่าง ๆ ได้ 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 ราย กลุ่มสมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนตำบล จำนวน 5 ราย กลุ่มผู้รับเหมา ก่อ สร้าง จำนวน 5 ราย และกลุ่มประชาชน จำนวน 10 ราย

ผลการสัมภาษณ์พบว่า

กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้มีบทบาทในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง โดยแบ่งรูปแบบรับ เหมาก่อสร้างของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แบ่งออกเป็น 2 กรณี กรณีแรก กรณีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ ดำเนินการเอง แต่ใช้ชื่อบริษัทรับเหมาก่อสร้างอื่นเนื่องจากไม่สามารถเป็นคู่สัญญากับรัฐได้ กรณี ที่ 2 กรณีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นตัวกลาง ตัวแทน หรือนายหน้าของธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง แยกได้ 2 ประเภท คือประเภทแรก เป็นนายหน้านำบริษัทรับเหมาก่อสร้างร่วมประมูลโดยการสมยอมเสนอ ราคา โดยไม่ต้องการทำงาน ประเภทที่สอง เป็นนายหน้านำบริษัทรับเหมาก่อสร้างร่วมประมูลโดย การสมยอมเสนอราคา โดยต้องการทำงาน ประโยชน์ในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน ได้รับคือผลกำไรที่ได้จากการเป็นผู้รับเหมาเอง และจากผู้รับเหมาก่อสร้างรายอื่นให้เป็นค่าส่วน แบ่ง ค่าอำนวยความสะดวก

ส่วนปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อประโยชน์ต่อการรับเหมาก่อสร้างของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาจสรุปได้ 3 ประการ คือ ประการแรกตำแหน่งหน้าที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประการที่สองการขาดการ ตรวจสอบและประการสุดท้าย คือ ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์กับกลุ่มผู้นำท้องถิ่น กลุ่มผู้รับเหมาก่อ สร้าง และกลุ่มข้าราชการ ดังนั้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สามารถใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาผลประโยชน์ในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างทั้งทางตรงและทาง อ้อม

Thesis Title

Roles of Kamnan and Phu Yai Ban in the Construction Business:

A Case Study of Tambon Nongkwai, Amphoe Hang Dong,

Changwat Chiang Mai.

Author

Mrs. Tussaporn Khodkaew

M.A.

Political Science

Examining Committee

Asst. Prof. Dr. Tanan Anumanrajadhon

Chairman

Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo

Member

Asst. Prof. Nat Chaparnond

Member

ABSTRACT

The object of the research is to study the role of Kamnan and Phu Yai Ban in the construction business, the types of their contracting, the relationship between them and construction business, and the circumstantial factors contributing to their construction business.

Data were drawn from academic and official document, laws, rules, and interviewing with samples of 30 people consisting of 5 Kamnan and Phu Yai Ban, 5 members of Tambon Administrative Organizations, 5 Tambon officials, 5 contractors and 10 people.

The findings showed that:

The role of Kamnan and Phu Yai Ban in the construction business could be found under 2 circumstances. First, they were contractors themselves, however, under construction company's name because they could not be a party with the state. Second, they were brokers for construction business. The brokerage could be understood in two ways. First, for wanting to carry out the construction, they brought in construction company by colluding with the bidder of the pricing. Second, for not wanting to carry out the construction, they also brought in construction company by colluding with the bidder of pricing. The benefits that they reaped from the construction business were the profit from carrying out the construction or the share and other facilities from the contractors.

The circumstantial factors contributing to role of Kaman and Phu Yai Ban in the construction business were: 1. there own official positions: 2. unaccountability and 3. patronage relations between themselves, contractors and government officials. Therefore, the research finding were in accordance with the hypothesis which was Kamnan and Phu Yai Ban could use their position to reap benefits, directly, indirectly, from the construction business.